

ПОЛИТИКА И ПРИВРЕДА

Политика и привреда

Празна страница

ОПШТА УПУТСТВА

Детаљно прочитајте сва упутства и пажљиво их следите.

Не окрећите страницу и не решавајте задатке док то не одобри дежурни наставник.

Налепите идентификационе налепнице на све испитне материјале које сте добили у сигурносној врећици.

Испит траје **90** минута.

Испред сваке групе задатака је упутство за решавање. Пажљиво га прочитајте.

Употребљавајте искључиво хемијску оловку са којом се пише плавом или црном бојом.

Пишите читко. Нечитки одговори бодоваће се са нула (0) бодова. Ако погрешите у писању, грешке ставите у заграде, прецртајте их и ставите скраћени потпис.

Када решите задатке, проверите одговоре.

Желимо Вам много успеха!

Ова испитна књижица има 20 страница, од тога 2 празне.

Ако сте погрешили у писању одговора, исправите овако:

а) задатак затвореног типа

Правилно

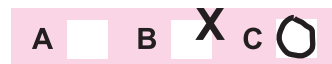
Исправак неправилног уноса

C

I

Неправилно

↑
Преписан тачан одговор

↑
Скраћени потпис

б) задатак отвореног типа

~~(Marko Marulić)~~

Petar Preradović

I

↑
Прецртан нетачан одговор у заградама

↑
Тачан одговор

↑
Скраћени потпис

Политика и привреда

I Задаци алтернативног избора

У следећим задацима за сваку тврдњу одредите је ли тачна (Т) или нетачна (Н).
Одговоре морате означити знаком X на листу за одговоре.

1. Према Уставу Републике Хрватске Председник Републике Хрватске може да оснује истражна поверенства за свако питање од јавног интереса.

Т Н

☐	☐
--------------------------	--------------------------

2. У Хрватској је пред изборе 1990. године било 28 регистрованих странака, а до краја 2000. године њихов је број смањен.

Т Н

☐	☐
--------------------------	--------------------------

3. Када се од политичких странака у Републици Хрватској тражи да јавно дају објашњење за порекло средстава за свој рад, тражи се испуњавање њихових уставних обавеза.

Т Н

☐	☐
--------------------------	--------------------------

4. Одлука хрватских бирача на референдуму обавезна је осим ако је поништи Председник Републике Хрватске.

Т Н

☐	☐
--------------------------	--------------------------

Политика и привреда

<p>5. Основно обележје пароксијалне политичке културе је партиципација грађана у политичком одлучивању.</p>	<p>Т Н</p> <p>☐ ☐</p>
<p>6. Велика повеља слобода (<i>Magna charta libertatum</i>) донесена је у Сједињеним Америчким Државама.</p>	<p>Т Н</p> <p>☐ ☐</p>
<p>7. Употребом расположивих потенцијала за производњу неког економског добра привредник се одриче могућности њихове употребе за производњу неког другог економског добра.</p>	<p>Т Н</p> <p>☐ ☐</p>
<p>8. Кривом понуде приказује се зависност цене и понуђене количине неке робе у одређеном времену на одређеном тржишту.</p>	<p>Т Н</p> <p>☐ ☐</p>
<p>9. Име, знак, симбол или нешто друго, чиме се производ идентификује и разликује од сличних конкурентних производа, зове се марка.</p>	<p>Т Н</p> <p>☐ ☐</p>
<div> <div>PIG D-S023</div> <div> <div>05</div> </div> </div>	

Политика и привреда

10. Једна од кључних особина свих привреда која су прешла из командног у тржишни систем је висока предузетничка активност.

Т Н

PIG D-S023

05

Политика и привреда

II Задаци вишеструког избора

У следећим задацима од више понуђених одговора само је **један** тачан.
Тачне одговоре морате означити знаком X на листу за одговоре.

11. Чему од наведеног теже интересне групе?

- A. утицању на власт
- B. изборном такмичењу
- C. формирању владајуће коалиције

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐

12. Како се зове акт који је потписао већи број грађана који тиме захтевају промене закона о раду?

- A. уредба
- B. петиција
- C. манифест

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐

13. Којој од наведених групација припадају странке које заговарају одговорност те истичу важност заједнице и породице као традиционалног темеља те заједнице?

- A. либералној
- B. конзервативној
- C. социјалдемократској

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐

14. У који се тип политичког друштва сврставају италијански фашизам и немачки националсоцијализам?

- A. у диктатуру
- B. у демократију
- C. у тоталитаризам

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐

PIG D-S023

01

Политика и привреда

<p>15. Које Устав Републике Хрватске поверава овлашћења предлагања чланова Владе Републике Хрватске?</p> <p>A. мандатару B. Хрватском сабору C. Председнику Републике Хрватске</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>16. Којем је суду према Уставу Републике Хрватске основна функција брига за јединствену примену права у Републици Хрватској и равноправност свих у његовој примени?</p> <p>A. Управном суду B. Врховном суду C. Уставном суду</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>17. Како је Уставом Републике Хрватске одређена одговорност министара Хрватском сабору за рад појединачних министарстава?</p> <p>A. Сваки министар одговара појединачно за своје подручје рада. B. Владин кабинет одговара за сваког министра и његово подручје рада. C. Председник Владе РХ одговара за своје министре и њихова подручја рада.</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>18. Која се од наведених организација не убраја у организацију цивилног друштва?</p> <p>A. Заклада "Ана Рукавина" B. Уред за удруге Владе Републике Хрватске C. Хрватска удруга параплегичара и тетраплегичара</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>19. Предузетник је отворио пекару и у њу је уложио сву своју животну уштеђевину. Тим предузетничким подухватом ствара ново богатство. Шта у наведеном случају за њега представља та пекара?</p> <p>A. рад B. капитал C. природан извор</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<div style="display: flex; justify-content: space-between; align-items: center;"> PIG D-S023 <div style="text-align: right;"> 01 </div> </div>	

Политика и привреда

<p>20. Шта ће се од наведеног повећати у случају високе инфлације?</p> <p>A. запосленост B. богатство државе C. цена производа и услуга</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>21. Шта у модерним привредама служи као средство размене?</p> <p>A. злато B. нафта C. новац</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>22. Који од наведених инструмената маркетиншког сплета употребљава предузеће када ангажује продајне агенте за понуду својих производа на тржишту и проналажење њихових купаца?</p> <p>A. пласман B. производ C. промоција</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>23. Предузетник је започео сопствени предузетнички подухват склапањем уговора с познатим произвођачем хране. Уговором су прецизирани услови и права на продају њихових прехранбених артикала, чиме предузетник добија већ познато име производа. Како се зове такав начин уласка у посао?</p> <p>A. франшиза B. улазак у породични посао C. куповина постојећег посла</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>24. Четворица власника предузећа за превоз путника запослила су дванаест возача и послују само у свом граду. Како се зове та врста предузећа?</p> <p>A. мало предузеће B. средње предузеће C. велико предузеће</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<div style="display: flex; justify-content: space-between; align-items: center;"> PIG D-S023 <div style="text-align: right;"> 01 </div> </div>	

Политика и привреда

25. Која је држава уз Италију, Француску, Белгију, Луксембург и Западну Немачку учествовала у оснивању Европске економске заједнице 1957. године?

- A. Аустрија
- B. Шпанија
- C. Холандија

A.

☐

B.

☐

C.

☐

PIG D-S023

01

Политика и привреда

III Задаци допуњавања

У следећим задацима допуните задане реченице уписивањем садржаја који недостаје. Одговоре упишите **само** на за то предвиђено место у испитној књижици. Не попуњавајте простор за бодовање.

<p>26. Политички говор у којем говорник употребљава дуге реченице и позива се на споредне теме не би ли поништио учинак нечег што је пре речено зове се _____ говор.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>27. Власт која се темељи на веровању већине чланова политичке заједнице да је дана власт ваљана и оправдана зове се _____ власт.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>28. Политичке организације које агрегирају (окупљају) одвојене интересе различитих друштвених група у ширу политичку организацију и теже доласку на власт зову се _____.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>29. У пропорционалном изборном систему често ни једна политичка странка не добија апсолутну већину па су нужне _____ странака како би се оформила влада.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>

PIG D-S023

02

Политика и привреда

<p>30. На изборима за парламент у једној изборној јединици странка А добила је четири мандата, странка Б три мандата, странка Ц два мандата и странка Д један мандат. У наведеном случају примењен је _____ изборни систем.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>31. Пунолетним хрватским држављанима према Уставу Републике Хрватске је загарантовано опште и једнако бирачко право у изборима за Хрватски сабор, Председника Републике Хрватске и _____ парламент.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>32. Право предлагања закона према Уставу Републике Хрватске имају Влада Републике Хрватске, радна тела Хрватског сабора, заступнички клубови те сваки _____.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>33. Оружане снаге Републике Хрватске према Уставу Републике Хрватске могу да пређу националне границе због вежбе и обуке у оквиру међународних организација којим је Република Хрватска приступила или због пружања _____.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>34. Све ствари и услуге које су предмет људских жеља и потреба стварају се из ограничених извора. Таква добра зову се _____.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<div> <div>PIG D-S023</div> <div> <div>02</div> </div> </div>	

Политика и привреда

<p>35. Начело “невидљиве руке” темељи се на тржишту и савршеној _____.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>36. Износ на који деоница гласи зове се _____ вредности.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>37. Савремени привредни систем делује у условима тржишне привреде и повремене државне интервенције па настаје _____ привреда.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>38. Вредносни папир који се издаје као протувредност за примљени зајам зове се _____.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>39. Ризик целокупног предузетничког подухвата сноси _____.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<div> <div>PIG D-S023</div> <div> <div>02</div> </div> </div>	

Политика и привреда

<p>40. Ниво просечног животног стандарда становника земље Трећег света је врло _____.</p>	<div>0 ☐</div> <div>1 ☐</div> <div>бод</div>
<div>PIG D-S023<div>02</div></div>	

Политика и привреда

IV Задачи кратког одговора

У следећим задацима одговорите кратким одговором (речју, с неколико речи или једноставном реченицом).

Одговоре упишите **само** на предвиђено место у испитној књижици.

Не попуњавајте простор за бодовање.

- 41.** Која власт темељи своју легитимност на веровању у посебне особине и способности владара?

---

0 ☐
1 ☐

бод

- 42.** Који се изборни систем примењује у Републици Хрватској од 2000. године?

---

0 ☐
1 ☐

бод

- 43.** У којем политичком друштву држава настоји управљати свим друштвеним институцијама (предузећима, школама, синдикатима) те приватним и јавним животом грађана?

---

0 ☐
1 ☐

бод

- 44.** У којој су се федерацији одржали први хрватски вишестраначки избори 1990. године?

---

0 ☐
1 ☐

бод

PIG D-S023

02

Политика и привреда

<p>45. На подручју које су државе основане прве европске социјалдемократске странке у 19. веку?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>46. Председник републике тежи да контролише рад владе настојећи остварити контролу над дневним редом седница владе. Председник владе сматра да је Председник републике с тим прекршио своја уставна овлашћења. Која би институција имала овлашћења одлучивати о одговорности Председника Републике Хрватске ако би се наведена ситуација догодила у Републици Хрватској?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>47. Колико заступника мора да гласа за превремено распуштање Хрватског сабора да би одлука о превременом распуштању била ваљана?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>48. Ко, уз Председника Републике Хрватске и Владу Републике Хрватске, одлучује о склапању међународних уговора Републике Хрватске?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>49. Ко према Уставу Републике Хрватске расписује изборе за Хрватски сабор?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<div data-bbox="188 2024 347 2060" data-label="Page-Footer"> <p>PIG D-S023</p> </div> <div data-bbox="1299 1980 1458 2114" data-label="Image"> </div>	

Политика и привреда

<p>50. Коликом већином Хрватски сабор одлучује о промени Устава Републике Хрватске?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>51. Које је правосудно тело Уставом Републике Хрватске овлашћено да предузима правне радње ради заштите имовине Републике Хрватске те да подноси правна средства за заштиту права и Устава Републике Хрватске?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>52. Ко према Уставу Републике Хрватске бира Јавног правобраниоца (Пучког правобранитеља)?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>53. Шта Председник Републике Хрватске, према Уставу Републике Хрватске, мора да учини са својим чланством у странци након што је изабран на дужност?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>54. При купњи одређене робе хрватски грађанин доставио је своје личне податке једној трговачкој организацији. Наведена организација је затим, без питања и пристанка грађана те податке уступила другој трговачкој организацији. Које је уставно право грађанина тиме повређено?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<div> <div>PIG D-S023</div> <div> <div>02</div> </div> </div>	

Политика и привреда

<p>55. Студент размишља хоће ли уз редовну наставу похађати додатни течај језика или додатне програме рада на рачунару. Обоје му је корисно за каснију могућност запошљавања, али се због ограничених финансијских могућности мора одлучити само за једно од наведеног. Одабрао је курс језика. Како се у описаном случају назива одрицање од улагања у програме рада на рачунару?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>56. Произвођачи одговарају на потражњу повећавајући производњу кишних кабаница, а смањују производњу кишобрана. Која се тржишна функција тиме реализује?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>57. У којем привредном систему је могуће слободно формирање цена добара и услуга?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>58. Која се врста банке бави пружањем услуга улагачима и позајмљивачима те стварањем депозитног новца који позајмљује становништву и пословним организацијама?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>59. У командитном друштву уз командиторе најмање једна особа/члан друштва одговара солидарно и неограничено за обавезе друштва. Како се зове та особа?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<div data-bbox="181 2018 351 2054" data-label="Page-Footer"> <p>PIG D-S023</p> </div> <div data-bbox="1294 1975 1453 2107" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="1407 2076 1453 2107" data-label="Page-Footer"> <p>02</p> </div>	

Политика и привреда

60. На одређеном тржишту и у одређеном времену потраживане количине неког производа уз одређену цену подударају се с понуђеном количином тог производа уз одређену цену. Како се зове та тачка подударности?

---

0 ☐
1 ☐

бод

PIG D-S023

02

Политика и привреда

Празна страница

